گردهمایی اصلاح‌طلبان در دوم خرداد

ادامه از صفحه اول

وی سپس به بحث اصلی خود پرداخت: «در زمان خاتمی و در دولت اصلاحات فضای رسانه‌ای بیشتر پیرامون گفتمان سیاسی و مسائلی از این دست آکنده شده بود که این امر به دو دلیل به وجود آمد؛ اول به دلیل عدم انعکاس اقدامات دولت خاتمی در زمینه توسعه همه‌جانبه کشور از سوی رسانه ملی و رسانه رقیب بود که اگر نگاهی به نوع انعکاس اقدامات دولت نهم بیندازیم این ادعای ما به اثبات می‌رسد و دوم از ناحیه دوستان اصلاح‌طلب، چه در درون مجلس ششم و چه در بیرون مجلس بود که بیشترین توجهشان عمدتاً معطوف به مسائل سیاسی بود. از مجموع نزدیک به ۶۰۰ مصوبه دولت و مجلس اصلاحات ۳۴۴ مصوبه در زمینه مسائل اقتصادی و اصلاح ساختارها بود اما نوع تبلیغات ما و رقبا به گونه‌ای بود که گویی دولت اصلاحات از معیشت و اقتصاد کشور غافل بود و فقط در زمینه مسائل سیاسی کار می‌کرد. این در حالی است که اقدامات دولت خاتمی در ابعاد اقتصادی به زبان آمار و ارقام در طول تاریخ انقلاب بی‌نظیر است.» انصاری ادامه سخنش را به هشدار درباره سیاست‌های اقتصادی دولت جدید اختصاص داد.

وی گفت: «امروز بخش خصوصی که به زحمت خاتمی دارای یک فضای اطمینان‌بخش شده بود در خطر افتاده است و افزایش هزینه‌های عمومی دولت و نگاه توزیعی به عدالت و نه رفع محرومیت‌ها خطراتی است که احساس می‌کنم وجود دارد.» انصاری با طرح این پرسش که اختصاص هجده میلیارد تومان در قالب وام ۲، ۳ میلیون تومانی برای ایجاد اشتغال با کدام منطق اقتصادی متناسب است، گفت: «دولت نهم با مصوبات خود هزینه بخش خصوصی در سال ۸۵ را به ۳۶ درصد افزایش داده.»

■ شمس و طرح الگوی عدالت و توسعه ترکیه

«ماشاءالله شمس‌الواعظین» دومین سخنران این مراسم بود که با موضوع «تشکیل طبقه حامل در ایران» سخن گفت و توضیح داد که یکی از خدمات بزرگ دولت اصلاحات در ایران در راستای توسعه سیاسی تاریخ ایران، سازماندهی طبقه حامل و شکل‌گیری آن بود.» وی با طرح این سئوال که «آیا شکل‌گیری این طبقه حامل لازم است و آیا می‌توان با آن تعامل کرد» گفت: «پاسخ این است که شکل‌گیری این طبقه حامل در ساخت سیاسی قدرت ایران یک پدیده نامیمون محسوب نمی‌شود. بحث ما بر سر شکل‌گیری این طبقه نیست بلکه بحث ما نسبت و رابطه‌اش با حقوق بشر، دموکراسی و جهانی شدن است.» وی با اشاره به شباهت این طبقه با الگوی ترکیه ادامه داد: «براساس الگوی حزب فضیلت در ترکیه یا الگوی حزب عدالت و توسعه فعلی اردوغان در ترکیه، راه تعامل برای تقسیم کیک قدرت در بخش مدنی تعامل با طبقه حامل است، اما از بین بردن این طبقه حرکتی رادیکال است که می‌تواند پیامد فاجعه‌باری برای هر جامعه در پی داشته باشد بنابراین باید به تعامل با طبقه حامل در تقسیم کیک قدرت در جامعه مدنی فکر کرد.» وی شکل‌گیری هزاران NGO را ابزاری مناسب برای سازماندهی اجتماعی اصلاح‌طلبان دانست و گفت که به وسیله آن می‌تواند وزن لازم برای تعامل با طبقه حامل را به‌دست آورد.

■ بهزاد نبوی اصلاحات را تنها حکومتی می‌داند

«حماسه دوم خرداد شکست نخورده است؛ اصلاحات زنده، گویا و فعال است. هر کسی فکر می‌کند اصلاحات مرده دچار اشتباه است.» با چنین جملاتی «بهزاد نبوی» که مثل همیشه شمرده‌شمرده و با ملایمت حرف‌های صریحش را می‌گفت سخنانش را آغاز کرد. عضو ارشد سازمان مجاهدین انقلاب توضیح داد: «اینکه گفته می‌شود دوم خرداد یک حماسه بود به این دلیل نیست که خاتمی ۲۰ میلیون رای آورد بلکه به این دلیل است که مردم ایران در این روز به توان خود پی بردند و تصمیم گرفتند برای ایجاد تحول اراده خود را حاکم کنند. به همین خاطر در عین ناباوری و درحالی که گفته می‌شد «می‌نویسیم خاتمی و نام دیگری را می‌خوانیم» اراده مردم حاکم شد و راهی برگزیده شد که راه تحول با استفاده از ابزارهای دموکراتیک در چارچوب قانون بود که جنبش اصلاحی نامیده شد.» نبوی با بیان اینکه «در سوم تیر ۸۴ مردم به قصد تحول در انتخابات شرکت کردند» افزود: «این امر ما را امیدوار می‌کند نسبت به اینکه مردم باز هم به همین شکل به پای صندوق‌های رای بیایند و حضورشان جدی باشد.» وی با طرح این سئوال که «آیا تداوم حرکت اصلاحی امکان‌پذیر است» گفت: «حاکمیت قانون، پاسخگویی همه در چارچوب قانون و تثبیت شعارهای اصلی انقلاب یعنی آزادی و دموکراسی خصوصیات حرکت اصلاحی است. حرکت اصلاحی حرکت قانونی، تدریجی و مسالمت‌آمیز و متکی بر مردم بود. این حرکت هشت سال تداوم داشت اما در ۳ تیر ۸۴ برای یک دوره متوقف شد.» نبوی دو دسته عوامل بیرونی و درونی را در ناکامی اصلاحات موثر دانست و اظهار داشت: «از عوامل بیرونی این ناکامی را در مقابله بخش مهم و باقدرت با جریان اصلاحی بعد از دوم خرداد شاهد بودیم. برخی نهادها و دستگاه‌های قدرتمند با جبهه دوم‌خرداد، دولت و مجلس اصلاحات مقابله کردند. این مقابله هشت سال ادامه یافت.» وی فقدان مسئول واحد و نیرومند، فقدان احزاب نیرومند، فقدان مطبوعات نیرومند و فقدان راهبرد و برنامه‌های بلندمدت و وجود تندروی‌ها و کندروی‌ها را به‌عنوان عوامل درونی ناکامی اصلاحات برشمرد و گفت: «حرکت اصلاحات در سال ۷۶ آمادگی کسب و حفظ قدرت را نداشت. نتیجه این مشکلات رویگردانی تدریجی لشکریان اصلاحات یعنی مردم به دلیل مقابله‌های بیرونی و ضعف‌های درونی بود.» نبوی تصریح کرد: «ضعف‌های درونی در حرکت‌های اجتماعی و تندروی‌ها و کندروی‌ها می‌تواند منجر به ناکامی و شکست جنبش شود به همین دلیل به تدریج لشکر اصلاحات تضعیف شد. جمعی دچار نگرانی شدند، کسانی که حرکت اصلاحی را تداوم حرکت انقلاب اسلامی می‌دانستند اما به دلیل اینکه عده‌ای اسلام، انقلاب و امام(ره) را نفی می‌کردند دچار نگرانی تدریجی شدند به‌طور مثال ۸۰ درصد رای شهرک محلاتی محل پرسنل سپاه در سال ۷۶ با خاتمی بود که به تدریج صحنه را ترک کردند.» وی وجود بعضی کندروی‌ها را عامل ناامیدی تدریجی عده‌ای از اصلاح‌طلبان دانست و به‌عنوان نمونه گفت: «خاتمی در مجلس می‌گفت زنده‌باد مخالف من اما بعدازظهر همان روز سران ملی-مذهبی و نهضت آزادی را به اتهام براندازی قانونی دستگیر می‌کردند که این منجر به ناامیدی شد. وی گفت ناامیدشدگان از اصلاحات در انتخابات اخیر، از شرکت در آن خودداری کردند و آنها که با مواضع علاقه به نظام و انقلاب از مواضع پاره‌ای اصلاح‌طلبان و تبلیغات محافظه‌کاران در این زمینه نگران شده بودند، رأیشان به سمت محافظه‌کاران رفت. نبوی پس از ارائه این تصویر گفت با وجود همه این شرایط راهی برای اصلاح‌طلبان جز تداوم اصلاحات وجود ندارد. از این‌رو هم گزینه‌های «انقلابی‌گری» «سکوت و انفعال» و «چشم دوختن به امدادهای غیبی و نیروی خارجی» را رد کرد و افزود که هیچ گزینه قابل قبولی به‌جای اصلاحات ارائه نشده است. این فعال سیاسی با اشاره به مسالمت‌آمیز بودن حرکت اصلاحی از آنها که در این سال‌ها با «حکومتی» خواندن اصلاح‌طلبان آنها را شماتت می‌کردند، پاسخ داد و گفت: «اصلاح‌طلب جز یک نیروی حکومتی نمی‌تواند باشد حال یا بالقوه حکومتی است و یا بالفعل. یعنی درون حکومت است و یا در حال تلاش برای برپایی انتخاباتی آزاد برای ورود به حکومت.» از این‌رو نبوی اصلاح‌طلبان را به در دست گرفتن دوباره قدرت فراخواند و توصیه کرد که در صورت پیروزی دوباره، بار دیگر چنین «اصلاح‌طلب حکومتی» شکل نگیرد.

■ میثمی و تاکید بر توجه به سنت

«لطف‌الله میثمی» دیگر سخنران این نشست بود. او که در نشریه «چشم‌انداز ایران» بارها از ضرورت پایبندی به قانون به‌عنوان مهمترین پیام دوم خرداد تاکید کرده در این نشست هم به «قانونمندی حرکت مردم در اصلاحات» پرداخت و سوابق آن را از سال ۷۵ تا ۸۰ برشمرد. وی نخستین انتخاباتی را که تبلور چنین حرکتی بود انتخابات مجلس پنجم در اصفهان ذکر کرد که با وجود ابطال در یک مرحله بار دیگر با همان نتایج توسط مردم اصفهان رقم خورد. میثمی در ادامه اظهار داشت: «ما قبل از دوم خرداد دارای سه نظام بودیم که دولت خاتمی باید این سه نظام را در قالب یک نظام یعنی نظام قانونی ادغام می‌کرد و این حرکتی انقلابی بود و واکنش‌هایی را به دنبال داشت.» وی با تاکید بر این‌که «بسیاری از تحلیل‌گران معتقد بودند دوم خرداد یک نقطه عطف در تاریخ ایران بوده است» گفت: آذری‌قمی معتقد بود که ما در دوم خرداد یک بحران را پشت سر گذاشتیم، چرا که در آن زمان اجماع بر روی ناطق‌نوری بود و اغلب مردم خاتمی را می‌خواستند و ولی‌فقیه به عنوان کسی که باید اجماع فقها را تایید می‌کرد آرای مردم را تایید کرد و حکم آقای خاتمی را مورد تنفیذ قرار داد. وی با بیان این اعتقاد که «در دوم خرداد ایدئولوژی سنتی فراز و نشیب‌هایی را طی کرد» اظهار داشت: «به عبارت دیگر در دوم خرداد ایدئولوژی سنتی شکست خورد و یکی از اشتباهات دوم خرداد این بود که با شکست این ایدئولوژی درصدد حذف برخی از سنت‌ها برآمد. وقتی که ایدئولوژی سنتی شکست خورد برخی از حامیان این ایدئولوژی رویکرد نظامی و پادگانی پیدا کردند و در همین‌جا بود که اندیشه قتل‌های زنجیره‌ای شکل گرفت. ۷۰ الی ۸۰ درصد مردم طرفدار دوم خرداد بودند و ۱۵ درصد دیگر خلاف آن‌چه را که مردم می‌خواستند دنبال می‌کردند و به همین دلیل بود که حادثه‌هایی مانند قتل‌های زنجیره‌ای، حمله به کوی و موارد این‌چنینی پیش آمد و می‌توان اینها را یک نوع اعلام جنگ به دولت خاتمی دانست.» میثمی تاکید کرد که «افشای قتل‌های زنجیره‌ای پس از دوم خرداد کاری بزرگ و انقلابی بود.» وی با بیان اینکه «برخی از این واکنش‌ها باعث انفعال لشکر اصلاحات شد» گفت: «هنگامی که حادثه کوی رخ داد متاسفانه عده‌ای از اصلاح‌طلبان به جای اینکه به بررسی موانع اصلاحات بپردازند خاتمی، نظام و قانون را زیر سئوال بردند.» وی با تاکید بر اینکه «در برخی از مواقع از شعارهای اصلاحات سوءاستفاده شد و اصلاح‌طلبان به جای برخورد با موانع اصلی اصلاحات، خاتمی و نظام را زیر سئوال بردند» ادامه داد: «البته خاتمی زمانی که از مشکلات پیش روی دولت صحبت می‌کرد به صورت شفاف این مشکلات را نمی‌گفت تا مردم خود واقعیت را بفهمند. مثلاً وقتی گفت عده‌ای به دولت اعلان جنگ کرده‌اند این را به صورت صریح نگفت که چه کسانی هستند و این فضا را برای مردم به صورت شفاف ترسیم نکرد.»

■ موسوی‌خوئینی مشارکت را به گسترش گفت‌وگوها فراخواند

پس از نبوی و میثمی دو چهره باسابقه در جریان انقلاب، نوبت به موسوی‌خوئینی از دانشجویان فعال و عضو دفتر تحکیم رسید تا این طیف از نیروهای موثر در دوم خرداد نیز نماینده‌ای در این نشست داشته باشند. موسوی‌خوئینی که دبیرکل سازمان ادوار تحکیم است، در ابتدای سخنانش با بیان این مطلب که «احیای کرامت انسانی، حاکمیت قانون، مدارا و گفت‌وگو از جمله دستاوردهای بزرگ دوم خرداد ۷۶ است» گفت: «چنین مفاهیمی پیش از این به حاشیه رفته بودند، اما در دوم خرداد ۷۶ مجدداً احیا شدند.» بر این اساس وی تاکید کرد: «اینکه گفته شود دوم خرداد هیچ‌گونه دستاوردی نداشت، ظالمانه است.» موسوی‌خوئینی توضیح داد: «بسیاری از کسانی که پیش از این تاریخ امکان اظهارنظر نداشتند پس از این تاریخ چنین فرصتی برای‌شان مهیا شد و این یکی از دستاوردها و اثرات دوم خرداد بود. همچنین از دستاوردهای اصلاحات، بسیاری از پروژه‌های زیربنایی است که امروز دولت نهم از آن آمار و ارقام ارائه می‌دهد. دولت نهم امروز عملکرد آن دوران را به نام خود عرضه می‌کند. البته قطعاً این قضایا در آینده بیشتر مشخص خواهد شد.» وی در عین حال فقدان سازماندهی و مدیریت ضعیف را یکی از آسیب‌های اصلاح‌طلبان دانست. یکی دیگر از آسیب‌های اصلاحات از نگاه موسوی‌خوئینی این بود که «بسیاری از گروه‌هایی که خود را اصلاح‌طلب می‌دانستند حاضر نبودند بار این حرکت را به دوش بگیرند و قبول نمی‌کردند در این زمینه به اندازه کافی از خود مایه و هزینه بگذارند. لذا هزینه‌ها تنها به دوش گروه‌هایی خاص مثل دانشجویان افتاد و البته چهره‌های معدودی این هزینه را پذیرا شدند، این در حالی بود که اگر این هزینه‌ها بین همه کسانی که مسئولیت داشتند تقسیم می‌شد، قطعاً کارها بهتر پیش می‌رفت.» این فعال سیاسی ادامه داد: «امروز نیز برخی شواهد نشان می‌دهد که باز هم برخی حاضر نیستند به صورت جمعی، هزینه‌ها را بپذیرند. بنده به عنوان یک دانشجو، خاتمی را در این زمینه به عنوان شخصیتی که حاضر نشد بخشی از هزینه‌ها را متحمل شود، می‌دانم اما این را هم ظالمانه می‌دانم که همه کاستی‌ها را متوجه خاتمی کنیم. بسیاری از نیروها از جمله نیروهای مجلس ششم حاضر نشدند برخی هزینه‌ها را بپذیرند.» وی بر این مبنا گفت: «در شرایط فعلی باید تلاش کافی و مضاعف برای گفت‌وگو میان اکثریت قاطع نیروهای دموکراسی‌خواه فراهم شود. البته باید اعتمادسازی میان جامعه به وجود آید؛ چرا که تا حدودی اعتمادها سلب شده است. تلاش‌هایی در این زمینه صورت گرفته، اما آن تلاش‌ها کافی نیست و یا بعضاً به شکل صحیح پیش نمی‌رود.» موسوی‌خوئینی ادامه داد: «امروز سخن از جبهه دموکراسی‌خواهی و حقوق بشر می‌شود اما در نیمه راه در رابطه با همین موضوع دموکراسی‌خواهی و حقوق بشر بحث‌های خودی و غیرخودی مطرح و گفته می‌شود که تنها طیف‌ها و گروه‌های خاصی باید در این زمینه وارد شوند و این در حالی است که این موضوع می‌تواند ائتلاف بسیار وسیعی را ایجاد کند اما متاسفانه شاهدیم که باز هم محدودیت به وجود می‌آید.» وی با اشاره به دیدارهای اخیر اعضای جبهه مشارکت با حزب موتلفه افزود: «گفت‌وگوهای موثر میان بسیاری از گروه‌های سیاسی و شخصیت‌های موثر در کشور راه‌حل بسیار مهمی است. اما این میوه را نباید کال چید. باید با گروه‌ها و نحله‌های دیگر همچون جبهه ملی که پایبندی خود به منافع ملی را طی سال‌ها نشان داده‌اند، نیز گفت‌وگو کرد.» موسوی‌خوئینی تاکید کرد: «سیدمحمد خاتمی هنوز به عنوان یک چهره موثر در داخل و صحنه بین‌المللی می‌تواند در این زمینه موثر و راهگشا باشد.» وی در ادامه با اشاره به عنوان این نشست یعنی «حرکت اصلاحی یا اصلاح حرکت؟» گفت: «ما هنوز هم متاسفانه به نظر می‌رسد حاضر نیستیم هزینه بسیاری حرکت‌ها و استراتژی‌هایی که مطرح می‌شود را بپردازیم. در این زمینه تغییر استراتژی لازم است.»

■ دفاع شیرکوند از سیاست‌های اقتصادی خاتمی

«سعید شیرکوند» معاون وزیر اقتصاد دولت خاتمی نیز در این نشست گفت: «در دولت خاتمی اگر وی و دولتش را دولت اصلاحات بنامیم، در حوزه اقتصاد دقیقاً اصلاحات مورد توجه قرار گرفت و تا آنجا که توانست پیش رفت.» شیرکوند با اعتقاد به این‌که «اساساً اقتصاد جز به اصلاحات رکاب نمی‌دهد» گفت: «در دولت خاتمی در حد توان در حوزه اقتصاد موفقیت‌هایی به دست آمد. دولت نهم هم در نهایت در حوزه اقتصاد تسلیم اصلاحاتی می‌شود که در گذشته مبنای اقتصاد بود.»

■ تقدیر از معین

در میانه سخنان شیرکوند، دکتر «مصطفی معین» وارد شد که به قطع سخنان سخنران منجر شد. معین که دوم خرداد ماه سال گذشته ردصلاحیت شده بود، در این مراسم از سوی برگزارکنندگان لوح تقدیر دریافت کرد. همچنین به مناسبت سپاس از حضور معین در انتخابات نهم، لوح یادبودی به شکل منشور حقوق بشر کوروش از سوی محمدرضا خاتمی دبیرکل جبهه مشارکت به معین که موسس جبهه دموکراسی و حقوق بشر است، تقدیم شد. مصطفی معین نیز طی سخنانی با بیان این‌که «حضور در انتخابات سرمایه ارزشمند دوستی با بهترین نخبگان کشور را برای وی به همراه داشته است» گفت: «چه چیزی می‌تواند تا این حد موجب سپاسگزاری از خدا باشد که حضور در انتخابات موجب شد تا از یک سرمایه ارزشمند که دوستی با بهترین نخبگان کشور است، برخوردار شوم. چرا که کاندیدا شدن در انتخابات کاری نبود جز یک انجام وظیفه و ادای دین برای کسی که خود را مسئول می‌داند.» معین گفت: «من حقیقتاً از شما سپاسگزارم و به درگاه خداوند شکر می‌کنم و آرزوی موفقیت برای شما دارم، همچنین امیدوارم نسل ما دچار فشارهای بزرگ نشود و با لطف خدا کشور بتواند این مسیر را پشت سر بگذارد و در سال‌های آینده دوم خرداد دیگری نیز داشته باشیم.»

■ رضا خاتمی دوم خرداد را معیار دانست

در ادامه محمدرضا خاتمی دبیرکل جبهه مشارکت نیز در سخنانی گفت: «اگر به چشم ظاهربینان به این روز نگاه کنیم، این گونه تصور می‌شود که با رفتن اصلاحات فصل دوم خرداد به سر آمده و دیگر نمی‌توان از آن سراغ گرفت، اما به گمان من باید زمان بگذرد تا ناراستی این ادعا مشخص شود.» وی با بیان اینکه «دوم خرداد حادثه‌ای نبود که توسط احزاب، گروه‌ها و یا اشخاص و یا جریان‌های فکری خاصی آفریده شود» افزود: «دوم خرداد حرکتی بود که نیاز مردم مسبب آن بود. اگر در تاریخ صدساله اخیر کشور مقایسه‌ای کنید می‌بینید که شاید ۵ یا ۶ حادثه بیشتر نبوده که می‌توان آنها را هم‌ارزش دوم خرداد قرار داد؛ مهم نیست که چطور درباره آنها قضاوت کنیم و با انقلاب مشروطه، انقلاب اسلامی، ملی‌شدن نفت مخالف یا موافق باشیم مهم این است که اذعان داریم این روزها تاثیرات شگفتی داشته‌اند و شاید دوم خرداد نیز به این دلیل مهم‌تر تلقی می‌شود.» دبیرکل جبهه مشارکت خاطرنشان کرد: «مخالفان دوم خرداد که تلاش می‌کردند این جریان را سرکوب کنند مجبور بودند این معیار را بپذیرند که دوم خرداد ماندنی است. علت اصلی آن هم این‌که در دوم خرداد مردمی که خواهان تحول و دگرگونی بودند، میدان‌دار معرکه شدند، اما این‌که توانستند این حرکت را به سرانجام برسانند یا نه بحث دیگری است.» وی با بیان این‌که «نرسیدن به هدف از اهمیت دوم خرداد نمی‌کاهد» ادامه داد: «این روزی است که نشان‌دهنده یک جنبش عظیم در ملت ایران است.» خاتمی ابراز عقیده کرد: «دوم خرداد حرکت عظیم مردمی بود در نتیجه اگر بتوانیم این سرمایه عظیم را حفظ و آن را به خوبی تحلیل کنیم که چه مشکلات و آفاتی برای آن به وجود آمد می‌توانیم امیدوار باشیم که تنها یک دوم خرداد در تاریخ نخواهد ماند، البته در اینکه دوم خرداد یک حادثه تاریخی است حرفی نیست، اما می‌خواهیم تنها حرکت تاریخی نباشد.» خاتمی در پایان ابراز امیدواری کرد این حرکت سبب آن شود که حرکت‌های با اهداف روشن‌تر و تاکتیک‌ها بهتر پیش روند.

■ دفاع رمضان‌زاده از عملکرد اصلاحات در حوزه امنیت

«عبدالله رمضان‌زاده» سخنگوی دولت پیشین سخنانش را به موضوع «امنیت حاصل از حماسه دوم خرداد» اختصاص داد. وی گفت: «این‌که نگرش نیروهای برآمده از حضور مردم در دوم خرداد چه دستاوردهای امنیتی برای مردم ایران داشت و این‌که امنیت برای یک ملت فقط در سایه نیروی قهری تامین می‌شود یا عوامل دیگری نیز دارد، مسائلی است که باید بررسی شود.» رمضان‌زاده با بیان این‌که «امنیت موضوعی صرفاً نظامی نیست»، اظهار داشت: «در حوزه سیاست، امنیت یعنی این‌که تک‌تک شهروندان، همچنین مسئولان در تامین آن شریک باشند. در این راستا هرچه جامعه و دولت به هم نزدیک باشند، میزان امنیت نیز بالا می‌رود.» وی با بیان این‌که «امنیت را مفهومی پیچیده می‌بیند که دارای ابعاد مختلفی است»، اظهار داشت که در این امنیت افراد و مسئولان و سیستم بین‌الملل با هم در تعامل هستند تا احساس امنیت برقرار شود، چرا که جهان امروز جهانی درهم تنیده است. رمضان‌زاده با اشاره به این‌که «مشارکت مردم، امنیت‌زا است»، به جلوه‌های امنیت پرداخت و گفت: «هیچ شهروندی نباید امنیت دولت را به خطر بیندازد و هیچ دولتی نیز نباید منافع شهروندان را به خطر اندازد.» وی با بیان این‌که در دولت منبعث از دوم خرداد همه این مقوله‌ها وجود داشت، گفت: «آیا سیستم بین‌الملل امروز در جهت ما عمل می‌کند؟ آیا ما توانستیم حقوق مردم را در ابعاد مختلف رعایت کنیم تا آنها احساس امنیت کنند؟» این فعال سیاسی با بیان این‌که «امنیت وقتی تامین می‌شود که جامعه از تهدید عاری باشد»، اظهار داشت: «من معتقدم در دولت بزرگمرد اصلاحات، آقای خاتمی به گونه‌ای به امنیت نگاه کردیم که تک‌تک شهروندان احساس نکنند علیه منافع آنان عمل می‌شود؛ از شهروند بلوچ گرفته تا آذری، عرب خرمشهر و ترکمن‌های بندر گنبد و اگر اختلاف‌نظر و خواسته‌ای وجود داشت شهروندان ما و دولت، یکدیگر را تهدید نمی‌کردند، اگرچه همه خواسته‌های آنها تحقق پیدا نمی‌کرد.»

■ دفاع امین‌زاده از عملکرد اصلاحات در عرصه دیپلماسی

محسن امین‌زاده معاون وزیر خارجه دولت خاتمی نیز در سخنانش با بیان این‌که در سیاست خارجی دولت خاتمی، سنگ‌نشان منافع ملی بود، این سیاست را سیاست کاهش هزینه‌ها خواند. وی سیاست خارجی دولت خاتمی را موفق‌ترین سیاست خارجی ایران پس از انقلاب خواند. وی سیاست خارجی دولت خاتمی را در زمینه امنیت ملی، سیاست کاهش هزینه‌ها خواند و افزود: دولت خاتمی برای ارتقای امنیت ملی با کمترین هزینه ممکن رفتار می‌کرد. امین‌زاده گفت: این سیاست بر این محور بود که ایجاد امنیت ملی و صلح در منطقه و جهان، موجب امنیت در ایران می‌شود و اگر ایران به امنیت خود می‌اندیشد، باید به امنیت جهان نیز بیندیشد. سیاست خارجی دولت خاتمی براین مبنا بود که با تنش‌زدایی و بهبود روابط با همسایگان، امنیت کشور بالا می‌رود و شرایط مستحکم‌تری ایجاد می‌شود و متاسفم که با وجود این تجربه، هنوز در شرایطی قابل تامل و نگران‌کننده هستیم. معاون وزیر خارجه دولت خاتمی، منظومه فکری سیاست خارجی این دولت را اعتمادسازی و دوستی با همسایگان عنوان کرد و گفت: در سیاست خارجی دولت آقای خاتمی سنگ‌نشان ما، منافع ملی بود. ما بر این باور بودیم که مفهومی وجود ندارد که به نام ارزش‌ها علیه منافع ملی کشور عمل کند. افتخار ما این است که تمام برنامه‌هایی که امروز با چالش مواجه می‌شود، می‌توانست فرصت‌های ذی‌قیمتی را برای ما فراهم کند، بدون هیچ استیصالی و یا این‌که از منافع ملی کشور کوتاه بیاییم. امین‌زاده سیاست خارجی دولت خاتمی را سیاستی توسعه‌گرا خواند که معتقد بود باید هزینه‌های توسعه اقتصادی کشور را کاهش داد و موانع توسعه را از بین برد. وی با اشاره به مولفه‌های موجود در منظومه فکری خاتمی، عزت و اقتدار در سطح جهانی، به گونه‌ای که نتوانند از چهره ایران، حامی تروریسم بسازند و خنثی‌کردن باورهای ساختگی را از جمله این مولفه‌ها خواند. امین‌زاده همچنین به مسئله هسته‌ای ایران اشاره کرد و اظهار داشت: دولت آقای خاتمی موفق شد به‌رغم همه مشکلات، توسعه هسته‌ای را به نقطه قابل قبولی برساند. در حالی که ما امیدوار بودیم در مسیر گفت‌وگو به نقطه خوبی برسیم، اما امروز امیدواریم با این سیاست‌ها لطمات بیشتری به ما وارد نشود.

■ مرعشی از ضرورت گسترش احزاب گفت

«حسین مرعشی» عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران نیز در سخنان خود با بیان این‌که امسال در شرایطی سالروز دوم خرداد را برگزار می‌کنیم که عرصه سیاست داخلی و خارجی کشور با چالش مواجه است، گفت: «رقبای دوم خرداد با در پیش گرفتن سیاست‌های متضاد با دوم خرداد، مشغول آزمون و خطایی هستند که ممکن است هزینه‌هایی را بر ما تحمیل کند. امیدواریم مجموعه فعالان سیاسی، گروه‌ها و احزاب با وجود حضور کمتر در عرصه حاکمیت بتوانند کمکی باشند برای این‌که این آزمون و خطا به استقلال کشور لطمه وارد نکند.» وی در ادامه با اشاره به این‌که «در آستانه صدمین سالگرد مشروطه هستیم»، گفت: «چرا به‌رغم گذشت صد سال از مشروطه هنوز به نوعی دغدغه‌های ما باقی است.» مرعشی با بیان این‌که «یکی از مشکلاتی که پس از مشروطیت و دوم خرداد به وجود آمد و فضای امروز نیز از همین ضعف ناشی می‌شود، مسئله وجود تشکل‌های فراگیر است»، ادامه داد: «نمی‌شود دموکراسی داشت بدون آن‌که احزاب جدی و نیرومندی وجود داشته باشند. ما برای تعالی کشور راهی نداریم جز این‌که به جای تکیه بر جریان‌های احساسی بر سازمان‌هایی تکیه کنیم که بتوانند کشور را ساماندهی کنند.» وی گفت: «در سالروز دوم خرداد به هم توصیه کنیم که تشکل‌گریزی را کنار بگذاریم، چرا که در ایران همه از نبود احزاب انتقاد می‌کنند اما زمانی که پرچم حزب بالا می‌رود، همه از آن ابا دارند.»

■ ستاد خاتمی از زبان حاجی

مرتضی حاجی رئیس ستاد انتخاباتی خاتمی در سال ۷۶ طی سخنانی درباره فعالیت‌های انتخاباتی آن سال‌ها گفت: «در ابتدا ما تصور پیروزی نداشتیم و تصمیم داشتیم تنها در انتخابات حضور بیابیم و حرف‌های خود را مطرح کنیم. از همین بابت هم ستادی از دوستان برای کار تبلیغاتی دور هم جمع شدند.» حاجی با بیان این‌که «ما معتقد بودیم باید حرف‌ها را زد و حتی گفتیم کمترین دستاورد حضور ما در انتخابات این است که یک اقلیت منسجم از فرهیختگان جامعه تشکیل شوند»، افزود: ولی با مرور زمان و با توجه به نتایج نظرسنجی‌ها ما دلگرم‌تر شدیم و امید به پیروزی نیز کسب کردیم، گرچه در ابتدا خیلی‌ها آن را باور نمی‌کردند. رئیس ستاد انتخاباتی خاتمی در بخشی دیگر از سخنانش به فعالیت‌ها و آنچه آن را کارشکنی‌های ستاد رقیب سیدمحمد خاتمی در انتخابات ۷۶ خواند، اشاره کرد و گفت: آنها در راستای شکست خاتمی کارهای زیادی انجام دادند که برخی از آنها نوعی بداخلاقی بود. ما بنا نداشتیم بداخلاقی آنها را با بداخلاقی جواب دهیم. ما به دنبال یک رقابت قانونمند بودیم و تلاش کردیم کار خلاف قانون انجام ندهیم. وی با بیان این‌که بسیاری از ابزارهای رسانه‌ای و روزنامه‌ها در آن زمان در دست رقیب خاتمی بود، گفت: بسیاری با صدور بیانیه سعی داشتند شخصیت خاتمی را زیر سئوال ببرند و حتی اقدام به برخورد، ضرب و شتم و توقیف اعضای ستاد انتخاباتی خاتمی کردند، تا جایی که برخی از مسئولان نیز که طبق قانون حق دخالت در انتخابات را ندارند و نباید له یا علیه کسی صحبت کنند طرفداری رقیب خاتمی را کردند و شخصیت خاتمی را زیر سئوال بردند و حتی فیلمی به نام کارناوال عصر عاشورا را درست کردند و این‌طور می‌گفتند که خاتمی شخصیتی ضددین دارد، گورباچف است، لیبرال است، منافق است و بنی‌صدر دوم است و این‌که می‌خواهد انقلاب اسلامی را زیر سئوال ببرد. حاجی با بیان این‌که دوم خرداد یک اتفاق و امداد غیبی نبود، گفت: دوم خرداد محصول هماهنگی‌ها و گرفتن یک تصمیم درست و عملی کردن آن بود، من به شما گفتم که چه توطئه‌هایی در مقابل پیروزی خاتمی بود، ولی ما ایستادیم و با همت جوانان که در عرصه انتخابات فعال بودند مقاومت کردیم. یکی از رموز پیروزی ما در انتخابات اعتماد به جوانان بود و عرصه را در اختیار جوانان قرار دادیم. وی در پایان گفت: در آینده نیز دوم خردادهای دیگر قابل تکرار است، به شرطی که این مسئله دغدغه جدی همه ما باشد و برای تحقق آن همدلی و همراهی کنیم.

■ دفاع راکعی از عملکرد اصلاحات در حوزه فرهنگ

در ادامه فاطمه راکعی به تشریح دستاوردهای فرهنگی دولت خاتمی در حوزه‌های مختلف به‌ویژه جامعه مدنی پرداخت. وی با بیان این‌که کلیه رفتارهای سیاسی و اجتماعی دولت‌ها نشأت گرفته از فرهنگ آن کشور است، گفت: ایده‌های گردانندگان دولت‌ها نسبت به امور اجتماعی، عملکرد آنها را در حوزه‌های مختلف شکل می‌دهد. عضو جبهه مشارکت با بیان این‌که اصلاح‌طلبان عموماً به اندیشه‌های فلسفی مانند آزادی بیان و برخورد آرا اعتقاد داشتند، گفت: اصلاح‌طلبان همیشه بر عدم تفتیش عقاید، حفظ آزادی‌های خصوصی و قانون‌گرایی تاکید می‌کردند. آنها به آرای مخالف احترام می‌گذاشتند و حقوق اقلیت‌ها را به رسمیت می‌شناختند. اصلاح‌طلبان بر امر اطلاع‌رسانی آزاد و شفاف تاکید ویژه داشتند. آنها نقدپذیری مسئولان را وارد ادبیات سیاسی ما کردند. به دموکراسی معتقد بودند و بر اساس این پشتوانه فرهنگی، رفتار دولت و مجلس اصلاحات شکل گرفت.

■ دفاع شجاعی از عملکرد اصلاحات در حوزه زنان

«زهرا شجاعی» رئیس مرکز مشارکت امور زنان نیز با اشاره به ارتقای وضعیت زنان جامعه ایرانی در محافل بین‌المللی اظهار داشت: خیلی از موفقیت‌هایی که در حوزه زنان رخ داد متاسفانه مورد توجه رسانه‌های داخلی قرار نگرفت. وی با اشاره به این‌که تعداد زیادی از زنان در دور اول و دوم ریاست جمهوری سیدمحمد خاتمی به وی رای دادند و انتظارات زیادی از دولت خاتمی داشتند، اظهار داشت: دولت خاتمی و شخص او بر مسئله زنان و توجه به حقوق آنها تاکید داشت، چرا که معتقد بود نصف جمعیت ایران زنان هستند و موتور محرک جامعه قلمداد می‌شوند. وی با بیان این‌که در ابتدا به تعریف امور زنان پرداختیم و اقدام به حرکت‌های بنیادین در این زمینه کردیم، گفت: البته ما می‌توانستیم در ارتباط با امور زنان حرکت‌های پوپولیستی نیز انجام دهیم، ولی ترجیح دادیم کار مطالعاتی و تحقیقاتی انجام دهیم و در این زمینه رشته مطالعات زنان را در دانشگاه‌ها ایجاد کردیم، همچنین سعی در تغییر نگرش جامعه نسبت به زنان داشتیم که ان‌شاءالله این فعالیت‌ها در درازمدت جواب خواهد داد. شجاعی با بیان این‌که در برنامه سوم و چهارم توسعه به امر زنان توجه شده اظهار داشت: در امر زنان به تمامی حوزه‌هایی که مربوط به زنان بود از جمله مسئله اشتغال و آموزش پرداختیم و خود را در یک مسئله خاص محدود نکردیم. ما در ارتباط با زنان شاغل و خانه‌دار برنامه‌های خوبی پیاده کردیم و به دنبال افزایش مشارکت زنان بودیم به نحوی که این مشارکت به وظایف زنان در امر خانواده لطمه‌ای وارد نکند، چرا که معتقد بودیم مشارکت زنان در جامعه باعث تقویت بنیان‌های خانواده نیز خواهد شد.

خبرها

نامه دبیرکل جبهه مشارکت به وزیر ارشاد

شرق: «سیدمحمدر